XII. évfolyam. Csik-Szereda, 1900. junius 20. 25. szám.

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Györgyjakab M. utóda könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések s előfizetési dijak is küldendők.

Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adatnak vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL, ÜGYVÉD.

Nyilttéri czikkek soronként 40 fillérért közöltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.

Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési dijak a legolcsóbban számittatnak

Előfizetési felhivás.

Mióta lapunk nagyobb alakjában s dusabb tartalommal jelenik meg 6 negyed esztendő telt el, mely idő alatt a tisztelt olvasó közönség meggyőződhetett arról, hogy egész odaadással igyekeztünk meg felelni azon programmnak, melyet első számunkban közre adtunk. hogy annak értelmében teljes önzetlenséggel szolgáljuk a közérdeket. Hogy ezt jövőre nézve is még nagyobb mértékben tehessük, kérjük a közönség szives támogatását s a „Csiki Lapok" 1900-ik év III-ik évnegyedére előfizetést nyitunk az eddigi előfizetési árak mellett:

Egész évre . . 8 korona (4 frt.)
Félévre 4 korona (2 frt.)
Negyedévre . 2 korona (1 frt.)
Külföldre: 12 korona (6 frt.)

Ugyanezen alkalommal tisztelettel felkérjük azokat, kik az előfizetési dijakkal hátralékban vannak, hogy a **hátralékos összegeket** kiadóhivatalunkhoz (Györgyjakab Márton utóda könyvkereskedése) beküldeni sziveskedjenek.

A „Csiki Lapok"
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Olvasókörök.

A nemzet öntudatos polgárokban él. Minél nagyobb a polgárok értelmi fejlettsége, minel tanultabb az egyszerü nép, annál inkább él, vagy legalább kellene élnie benne a közszellemnek, a közügyek iránti érdeklődésnek, annál több részvételt biztosithatunk számára a törvényhozó, kormányzó és birói hatalomban.

Olyan öntudatról van itt szó, melylyel minden állampolgárnak birnia kellene, a kit a nemzet közjogok gyakorlására feljogosit. Arról az öntudatról, mely a választó hazafias érzületét fölmelegiti, midőn képviselőt választ, midőn állampolgári legszentebb jogát érvenyesiti; arról az öntudatról szólok, melynek minden polgár lelkét át kellene hatnia, midőn polgártársa becsülete, vagyona és élete fölött itéletet mond.

Ez az öntudat nem ismer megvesztegetést, mert hazafias, mert igazán érez és gondolkozik. Ez az öntudat kötelességszerüen, felelősség teljesen müködik az esküdtpolgárban

Vajjon találkozunk-e ilyen öntudattal a kevésbé jómodu földmivelő népnél, melynek ma választói jogot adunk és a melyet birói hatalommal ruházunk fel és ha nem találkozunk, miképen kellene ezt az öntudatot hazafias lélekkel megközeliteni, ápolni. ébren tartani s ennek megnyilvánulását aztán mint becseset, értékeset köztiszteletnek, közbecsülésnek tartani?

A földmivelő nép egy része gyermekét sok helyen még ma is, ugy a hogy kényszerüségből járatja iskolába. Fiát, vagy leányát nem azért küldi ide, hogy az életnek tanuljon, hanem mivel fél a büntetéstől, mely az iskolai mulasztás miatt rá nehezedik.

A gyermek a népiskolát rövid idő alatt elhagyja. Kérdés mi történik most a gazdasággal foglalkozók legnagyobb részével? Elfeledi, mit az iskolában tanult; néhány év mulva alig tud irni, olvasni, mintha soha iskolába sem járt volna. Egészen más munkaköre van, ő abban jól érzi magát, s ha községében esküdt vagy biró nem lesz, nem is kap alkalmat, hogy iskolai tanulmányának hasznát vegye. A legegyszerübb végzést, melyet hatóságoktól kap ha valahogyan átsillabizálja is, nem érti meg; gyakran egy egyszerü levél megirásáért fél falut össze kell járnia; minden legkisebb irásért másnak kell fizetnie és e mellett mindig ki van téve a megcsalás, részedés veszélyének; ha a telekkönyvből tulajdonjogot, terhet, vagy más állapotot kell nézni adásvevés alkalmával, nem tud eligazodni. Mindez nagy hátrányára, sokszor kárára van a szegény népnek. És ennek a szerencsétlen állapotnak oka az, hogy az a népnek kikerülvén az iskolából, nincs alkalma, módja tanulmánya megóvására, értékesitésére, sőt tovább fejlesztésére; nincs tere, a hol nemzeti, hazafias érzületét erősitse, ápolja s a közélet természetéről magának képet alkosson.

A milyen hivatást teljesit a népiskola a gyermekek nevelésénél, olyan hivatást kellene teljesiteniök az olvasóköröknek a felnőttek tanitása, oktatása által. Ezeknek tehát egy második iskolának kellene lenniök a nép számára, a hol ez élni tanuljon, a hol önállósághoz szokjék, a hol megtanulja, hogyan munkálkodják czélszerübben a nehéz életviszonyok közepette.

Itt az a kérdés, hogyan volnának az olvasókörök alakithatók és fenntarthatók? Közakarattal, közköltségen. Először szerény alapon indul néhány gazdasági érdeket képviselő lappal, a mint erősödik, más, a népnek megfelelő lapokra és könyvekre terjeszkedik ki Az alapitást a papoknak és tanitóknak kell kezökbe venniök, mivel községeinkben az előljáróság kivételével rajtok kivül nem igen van arravaló ember.

Helyiségül a községháza szolgálhat. A székely ember hosszu téli esteit pipázgatás helyett épületes helyen tölthetné, a hol tanulna és lenne, mit beszéljen otthon gyermekeinek, feleségének. Megtanulná a méhészetnek. a földmivelésnek, a takarmány elkészitésének, beosztásának és a barom tenyésztésnek czélszerübb módjait.

Hozzáértők időnként felolvasásokat tartanának a baromtenyésztés, földmivelés körébe vágó kérdésekről kisebb belépti dij fizetése mellett, mely az olvasókör javára fordittatnék.

Először ingyenes felolvasások által kell a néppel megkedveltetni s megismertetni az olvasóköröket, később csekély dij szedésével a létesités alapjául szolgáló összeget lehet megteremteni.

Természetesen az olvasóköröknek az erkölcsiséget és a vallásosságot is kell ápolniok. E végből a körből minden szeszes ital, kártyajáték, szivarozás kitiltandó, mert csak igy felelhet meg igazi hivatásának, hogy a szellem táplálásakor az egészséget ne veszélyeztesse.

Ily szellemben és feltételek mellett alakuló olvasókörök vannak hivatva, hogy a néppel a való élet kérdéseit megismertessék, hogy ki ő, miért él, van-e szerepe az államban, vajjon pusztán gépezet-e, vagy organizmus, a mely érez, gondolkozik és akar. Az iskolán és templomon kivül a nép tanitása és nevelése a gyakorlati életben: ez az olvasókörök hivatása, melyet ha igazán betöltenek, nemcsak a **közigazgatás, kormányzat** müködését könnyitik meg, hanem a nép vagyonosodásának, jólétének forrásai lesznek.

A munka megkedveltetése, az együvétartozás, a barátság érzetének ápolása, a közös érdek, a humánizmus és emberi méltóság fogalmának ébresztése, tisztázása, a hazafias öntudat erősbitése, fentartása, ezek azon szép czélok, melyeket a nép kebelében alakuló olvasókörök tapintatos és öntudatos vezetés mellett idővel megvalósithatnak.

Bartha Balázs.

Párisi levél.

(Saját tudósitónktól).

Páris 1900. jun. 4.

Napok óta szakadt az eső, ez az oka annak, hogy a kiállitási jegyek ára leszállt 55 czentimesre. De mihelyt kisüt a nap, okvetetlen felugrik egy sous-val, azután kettővel s ha a közel jövőben talán a cár atyuska is betalálna toppanni, ugy bizonnyára teljesedik az utczai börziánerek édes álma s az apró czikkek egy frankon fognak állani, a kövér bonnok teher nélküli tulajdonosai pedig, vérmes reményekkel nézhetnek a sorshuzás elé. A mig be nem borult a Szajna felett az ég 250, sőt volt nap. a melyen 300 ezer ember látogatta a világkiállitást. No de nem kell kétségbe esnünk, nemsokára kibukkan a ragyogó nap s akár meg is főhetünk a nagy tolongásban, a kis czikkek, apró czikkek pedig ugy szállnak fel felé, mint Jákób létrás angyalai.

1900. junius 4-ét irjuk már, de a világkiállitás munkálatainak befejezéséről még nem beszélhetünk. Talán julius végén teljesen készen lesznek a munkálatok, előbb bajosan.

Nemsokára befejezik Recklus óriási földgömbjét, a melyhez nagy lármával fogtak, a reklámdob majd belehasadt, ugy verték e menykő nagy golyóbis mellett. Mi lett belőle? Hát kérem alásan, tisztelet és becsület a franczia zseninek, de bizony ezzel a globussal fiaskót szültek. Eredetileg ugy spekuláltak, hogy ez legyen az 1900. évi világkiállitás „clou"-ja s kivitelében nagyságában ellensulyozza" az Eiffel torony nagyszerüségét, a mely 1889-ben ámulatba

A „CSIKI LAPOK" TARCZÁJA.

Két álom.

I.

Virágokkal himzett réten
Gondtalanul jártam;
Illatozó kristály harmat
Fürösztè a lábam'...

De nyomdokim áldozata
Sok ezer virág lett:
A fájdalom átka zugott
A kéj hona felett...

Csak álom volt... Oh, Istenem,
Hála, hogy nem való:
Könyből halászni a gyönyört —
Gyáva szivnek való.

II.

A tomboló vész határán
Küzdő karral jártam,
Éles kavics, gonosz tövis
Vérezé meg lábam'...

De virágzott a nyom, melyre
Hullott sebem vére:
Fénypalástot vont az áldás
A bánat egére...

Csak álom volt... Oh, Istenem,
Bár lett volna való!
Vérzeni nagy, dicső czélért —
Férfi szivnek való.

Hábador.

Megnyitó beszéd*).

Mélyen tisztelt ünneplő Közönség!

Fiatal a nagy Magyarországnak az a korszaka, melyről ma itt meg akarunk emlékezni; fiatal, de értékre nézve nem igen van, ami régi értékben fölötte álljon és megvivhatná vele a versenyt akár a gondolatnak, akár az érzelemnek rovatairól legyen szó.

Megmagyarázhatlan, szavakba nem foglalható felindulás lüktet ereimben. mikor visszapillantok a félszázadhoz közeledő évekre, melyek alatt mi magyar nők, a várakozást meghaladó nagy dolgokat csöndes otthonunkból szemléltük és majd égő honleányi érzelmekkel, majd bámuló lelkesedéssel vesztegelt lelkünk a látottakon. Akár hová vetem szemeimet a hazában, nem látok egyebet rohamos fejlődésnél, lobogó tüzkatlanukból fölszálló gőzoszlopokat iszik a kéklő égbolt, csillogó szeszláng vagy az ég villámaiból elorzott tündéri fény vakitja a járókelők elégült tekintetét, miriád hajó és fogat szállit ide-oda bölcseket, előkelőket; sziveinknek édes a magyar szó, mely mint illatos áram foly körül bennünket és meseszerü, amit a dalok házában esténkint hallani boldogan gyülünk össze. Megárad a szivnek édes, andalitó érzésétől a bámuló szem és az csöppenkint, csöndesen hull alá az ölünkben összekulcsolt kézre, mely mintegy imádkozni látszik valakiért!

Ki az a valaki?! A magyar, koronás király!! A magyar király szivéből, közvetlenül abból fakadt mind ez a fény, mind ez az öröm, mind ez a megelégedés. Az idők mély tengerében egy ritka szép gyöngykagyló ez a királyi sziv! Mi, mi magyarok voltunk a sorstól kegyelt gyöngyhalászok, akik ebből a szebbnél szebb gyöngyöket, hogy amig egyfelől az Ő felkent fejére koronája ékességéül rakjuk, addig a mi szivünk és a mi szemünk is elég gyöngyöt vett onnan, hogy öröm és pompa jelvényéül magunkra is rakjuk......

A gyöngyök a miéink, a korona az övé! Nem kell azt kérdezni, mi a korona ő neki, mi a gyöngy nekünk. Együtt érezve egy-egy hálás mosolyban találkozik ez a sokat szenvedett nemzet sokat szenvedett fejedelmével.

Ám, nem a korona az, ami összefüzi sziveinket a magyar király szivével. Nem! A sziv az, ami összefüz bennünket a koronával. Soha a rideg ész nem tudna meleget adni. Pedig az evangelium szavaival elmondhatjuk egymás között: „Nem érezéd, mint melegedett meg szivünk, mig közöttünk vala!"

A sziv melege, a szent szeretet az, a mi bennünket is ide gyüjtött ma; az viszi imánkat Isten trónja elé; az vezeti a trón zsámolyához lépteinket, az feszíti, aczélositja munkára a magyar nép kezét; az önti a müvész vésőjébe és ecsetébe az eszme alakitó anyagát, a lelkesedést, az teremt, az éltet, az ád a léleknek szárnyat, az ajaknak édes szót és édes dalt. A hatalom mely égen földön épit, növel, szépit ölel, a szent szeretet az arany kapocs, mely nagyot és alázatosat, hatalmasat és gyámoltalant, merészet és félénket jót és ingatagot összetartván, megalkotja azt az összeséget, melynek szép neve: az otthon, a haza!......

A haza!! A haza mindenek felett, tisztelt ünneplő közönség. A hazát adta vissza nekünk ezen a napon a magyar király nagy szive.

Forgó örvénybe szédültünk a félelem örvényébe, mikor a nagy feljajdulás után csönd lett ujra..... Aggódva lestük az érát, amely jövendő volt és egyikünk sem merte ajkaira venni ezt a nagy kérdést: Mi lesz most?!

Ime! A mai nap meghozta a feleletet: egy nap sütötte dombot előtte a felséges nagy folyóval a dombon egy szt. István mezébe öltözött fönséges alakot, ezen a fényes koronát s kezében egy villogó kardot.... Ott látom magam előtt a nagy és feledhetetlen jelenetet. És nekem ugy tetszik, látok a fönséges alak felett, magasan a felhő között; mintha előtünnék egy glóriával körülomlott aggastyán, aki arany betükkel irja az égbolra: „Ha Isten velünk, ki ellenünk!" Nekünk tehát csak egy lehet a törekvésünk: elnyerni, hogy velünk legyen az Isten! Oh, engedje meg a nagy Egek hatalmas Ura, hogy az aranyirás mondata paizsul szolgáljon, melylyel megvédi a magyar király magyar népét és a magyar nép a magyar koronás királyt, akit a jó Isten sokáig éltessen. Éljen.

*) Tartotta Riszner Józsefné, igazgatónő a polg. leányiskolában f. hó 8-án, a koronázási évforduló alkalmával rendezett ünnepélyen.

ejtette az egész világot. Később a franczia kormány belátta, hogy bajosan érik el ezt a czélt s lemondott a kiviteléről.

Az öreg Recklus nem nyugodott, furta az oldalát a fontos terv, beugrasztott hát egy csomó apró részvényest s pénzükkel hozzá fogott a maga munkájához.

Először is a tavász készült el, a mely mindjárt nem tetszett a párisiaknak: hogy hát, miért nem lesz belül üres, hiszen abban a nagy űrben pompásan lehetett volna kán-kánt tánczolni Azután méreteiben is hatalmasan csalódtak, mert először 50 m. átmérővel tervezték, 150 m. magasságu szerkezettel. s most átmérője csak 26 m., szerkezete pedig egyáltalában nincs, csak egy 10 méteres talapzata. No de azért tovább kiváncsiaskodtak, (persze a be nem avatottak). A mikor kivülről betapétázták s befesteni kezdték — teljes volt a kiábrándulás. Ugyanis mindenki azt hitte, hogy egy óriási térképet kapnak, a hol ki-ki megtalálja a maga fatornyos kis falucskáját s a tudománynak is nagy haszna lesz belőle: tanulmányokat végeznek rajta, különös tekintettel a missziók kiküldésére, a föld azon pontjain, melyek még nincsenek kifürkészve. Hm! de mit pacsmagolt reá az öreg Recklus? — Kost, bikát, ikreket, rákot, legyet, kigyót, Zeüszt, oroszlányt, stbiket.

Meglehetős otromba alakok ezek. Vénusz egy olyan szögletes, bárgyu képü, ruhátlan nőszemély, hogy én nem fogadnám fel mosogató szolgálónak sem. A földgömb egyedüli érdekessége az, hogy egyenlitője körül karzatot építettek, a melyen körül lehet sétálni.

A franczia leleményesség azonban mindég fejen találja a szöget. A részvényesek elhatározták, hogy a golyó tetejébe czigány zenét szerződtetnek, az alján pedig óriási báltermet nyitnak, a hol a la Bullier lehet mulatni, világosan beszélve, ez a bálterem a kevésbbé tisztességes nőknek s a nagyon vidám „jeunesse dorée" számára készül.

Az öreg Recklus tépi ősz haját, a részvényesek ujra remélnek, a tudomány isten nője pedig arczát elforditva csendesen zokog.

Sokkal nagyobb érdekessége az 1900. évi világkiállitásnak a „Le Tour du Mond" (utazás a föld körül) és a „Palais du Costume" (női ruhák palotája). Mind a két pavillon a Camp de Mars-on áll s magán vállalatok tulajdonai. Egyáltalában elvitázhatatlan, hogy a szórakozni vágyó közönség sokkal nagyobb élvezetet talál azokban a nagyobbára magán vállalatok kezei közt lévő pavillonokban, a hol külön belépődijat követelnek.

A „Le Tour du Monde-ban összesen két frank 50 centimes, a „Palais du Costume"-ben pedig egy frank a belépődij. Az utóbbit különösen ajánlom a Párisba jövő magyar nők figyelmébe, bizonyára érdekelni fogja őket. A szebbik szem iránti előzékenységből engedjék meg, hogy először a „Palais du Costume"-ről szóljak, már csak azért is, mert a hölgyek nagyon kiváncsiak, a „Le Tour du Monde-ot egyszerűen átugrották volna hamis szemeikkel; (pedig az is érdekes ám!)

A „Palais du Costume" gazdag tárlatot nyujt Éva anyánktól kezdve — egész az 1900 évi párisi női divat minden nagyobb változatairól, ezt a tárlatot kiegésziti a legrégibb kortól kezdve — mai napig minden ismeretes női hajviselet. Tekintettel arra, hogy a párisi női szabók és fodrászok már századok óta a női szépség emelésére mesterségük minden furfangját és művészetét felhasználták s ők irányitották a continens női divat viseletét, ez a tárlat rendkivül érdekes és becses.

Igen sikerült figurális viasz nők százai vannak itt felállitva, többen egy csoportban tabló szerű képeket alkotnak, többnyire a világtörténelemből vett fontosabb epizodot mutatnak be, a melyekben az egyes divatkorszak toilettje hiven s mind pompás kivitelben áll előttünk.

Éva kora s a rá következő ős régi kor női divatja bizony köztudomás szerint nagyon szellős, igy van ez a Palais du Costume-ben is feltüntetve: fügefalevél, egy kis virágfüzér, majd finom állati bőrök stb. Ezek láttára mosoly kél ajkunkra s oly formán sohajtunk vissza az ezredévek elejére, hogy inkább női toilette czikk lenni, mint női szabó ebben a boldog korban.

Ezután következik mindazon népek női divatja, a melyek a római birodalom megalakulása előtt léteztek. Rendkivül érdekes a római nők viselete, különösen a császárság alatt. A bizánczi divatnak különösen szép példányai vannak kiállitva.

A középkor női divatja meglehetősen komikusan hat, hol a gallér, hol a szoknya, ujjak, kalap stb. oly tulzott formáju, hogy jó izü mosolyra kelti a szemlélőt. Feltűnően szembeötlő az a nagy visszaesés, a melyet e korban tapasztalunk a rendkivül izléses római viselettel szemben.

Az ujkor viselete sem ment minden komikumtól, de már izlésesebb s természetesebb, mint az előző századoké. Az ujkor divatját már Francziaország, helyesebben Páris városának szabói vezetik. Ez a kor már sokkal hivebben és gazdagabban van képviselve. A franczia királyok, különösen XIV. XV. XVI. Lajos korában divatos viseletek pazarsága ámulatba ejti az embert. A nagy forradalom divatja is képviselve van, nemkülönben a direktoriumi kor. Napoleon kitűnő izlése (mert ennek a csodálatosan nagy embernek mindenre kiterjedt a figyelme) teremtette meg az első császárság pompás és pikáns női viseletjét. E kor keretében van bemutatva Jozefin, Nápoleon első feleségének remek koronázási palástja is.

A XIX. század női divatja már nagyon gazdag tárlatot képez, majdnem minden ötödik év teljesen uj divatot hoz, a melyeknek érdekes változatait mind láthatjuk a Palais du Costume ben. Az utolsó évtized, de különösen az 1900. évi bizonyára nagyon megfogja lepni asszonyainkat. Ez utóbbi csoportban van több hires szinésznő toilettje is, igy Sarah Bernhard, Jane Hading. Rejane asszonyé, Jeanne Gramier, Reichemberg és a szerencsétlenül járt Henriot kisasszonyé.

Mint emlitém a fodrász művészet is bemutatja a Palais du Costume-ban a mult hajviseleteit. Ezek is ugy vannak osztályozva, mint a toilettek. A hölgyeknek igen érdekes lesz ez a tárlat, jó magam inkább a gyönyörüséges, szép. viasz arczokban gyönyörködtem, mint a frizurájukba. Szerettem volna életet lehelni beléjök, de lehetetlen — nem vagyok Zeusz.

A „Le Tour du Monde-"ról a jövő levelemben szólok.

Kint szakad az eső. A Palais du Costume-ról az jut az eszembe, hogy lám ott csak felső ruhát lát az ember s mig most a nagy boulewardokon ebben a locs-pocsos időben kaczéran mutogatják alsó szoknyájukat a párisi nők.

Jerünk a nagy boulewardra!

Milyen remek alsó szoknyák! darabja megér vagy 500 frankot. Minek ez a rém drága alsó, hiszen a felső 50 frankot ér legföljebb.

Igy spekulálok s végre arra a vég konzekvencziára jövök, hogy hamis az asszony — hát még a párisi!

Karácsonyi Aladár.

A megyei közigazgatási bizottság üléséről.

Csik-Szereda, junius 18.

A vármegye közigazgatási bizottsága havi rendes ülését József főherczeg ő fensége magas látogatásával járt fogadtatások miatt nem a minden hónapban szokásos második hétfőn, hanem mai nap tartotta meg Mikó Bálint főispán ur elnöklete alatt, mely nevezetesebb tárgyak hiányában igen rövid tartamu volt.

Az alispánnak a közigazgatás állapotáról májns hóra szerkesztett jelentése az ügyforgalmat számokban mutatta ki, melyből kitetszőleg a mult hóban beérkezett 1274 ügydarabból 1111 nyert elintézést.

A pénzügyigazgató jelentése szerint egyenes adóba 41149 korona 23 fillér folyt be, s igy 724 korona 35 fillérrel kevesebb, mint a megelőző év hasonló szakában. Hadmentességi dijba fizettetett 266 korona 78 fillér, bélyegilletékbe bevétetett 8898 korona 31 fillér, fogyasztási és italadóba 16607 korona 70 fillér, dohányjövedékbe 34807 korona 63 fillér s ezeknél is jelentékeny összegekkel volt kedvezőtlenebb eredmény mint a mult év május havában.

A tiszti főorvos jelentése szerint a általános közegészségi állapot a mult havihoz viszonyitva számbavehető javulást mutatott, mennyiben a hevenyfertőző bántalmak számbelileg megfogytak s lefolyásukban enyhébbeknek mutatkoztak. A vörheny járvány a felcsiki járásban teljesen megszünt, hasonlólag a kanyaró járvány Szeredában és Zsögödben.

A kir. tanfelügyelő bejelentette, azon iskolákat, melyeket a mult hóban meglátogatott, s egyuttal kiemelte, hogy a gör. kath. iskolák elhelyezése a zsedánpataki kivételével megfelelő, s felszereléseik kielégitők. A tanitók nagyobbára jól beszélnek magyarul s a vezetésükre bizott népiskolákban a magyar nyelvet az idegen tannyelvü iskolákat kötelező mérvben tanitják csekély gyakorlati eredménnyel.

Kiváló buzgó tanerőknek bizonyultak: B. Mosonyi Mária borszéki, Bencze József a hollói állami és Röszler Janka a tölgyesi kath. elemi iskolánál.

A ditrói idaros tanoncziskola 1899—900. tanévi költségvetésére 860 korona államsegély a csik-szeredai részére pedig az országos tanoncz iskola alapból 700 korona engedélyeztetett.

Viola Gábor ditrói néptanitó az országos tanitói nyugdij intézetbe felvétetett.

A kir. ügyész jelentése szerint a rab létszám a mult hóban 109 volt, s ebből elitélt 102, büntetés idejét kitöltötte 55, maradt letartoztatva 47. Bünvádi feljelentés 63 történt, még pedig: emberi élet elleni merénylet 2, vagyon rongálás 26, testiépség elleni büntett 18, hatóság elleni erőszak 4, személyes szabadság megsértése 1, kettős házasság 1, magánlak megsértése 5, rágalmazás 3, hivatali hatalommal való visszaélés 3. A rab ipar 70 korona 20 fillért jövedelmezett.

A folyó ügyek közül, melyeknek nagyobb részét kincstári adók és megyei utadók elleni felszlóalások képezték, kiemeljük a következőket:

Szárhegy községnek az ottani róm. katholikus elemi népiskolák felekezeti jellegének községivé nyilvánitása tárgyában hozott s Both Ferencz főesperes kanonok által megfellebbezett határozata azzal adatott vissza, hogy a kath. elemi népiskolák jellegének megváltoztatása tekintetében az egyházi főhatóság hozzájárulása feltétlenül kikérendő, mert Szárhegy község róm. kath. népiskolák tanerőit szerződésszerüleg fizeti ugyan, de ezen népiskolák évszázadokon keresztül megőrizték róm. kath. jellegüket s az 1868. évi XXVIII. t.-czikk 25., 26. §§-ainak helyes értelmezését megadván az 1869. évi 17663. számu miniszteri rendelet, az abban foglalt eljárást követi s kivánja a közoktatási kormány napjainkban is.

Csergő György borszéki anyakönyvvezető azon kérelme, hogy az állásáról lemondott helyettes anyakönyvvezető tiszteletdija részére folyósittassék, pártolólag a belügyminiszterhez fölterjeszteni határoztatott.

Lakatos Félixné és fia Sándoz Zsögödi lakósok azon kérelmükkel, hogy a Szereda városban terhükre rótt községi pótadók megfizetése kötelezettsége alul felmentessenek — elutasittattak.

Ugyszintén elutasittattak Máttyás Mátyás, Máté Albert és Karda János hatósági erdőőrök a Békás községben rájuk rótt községi pótadók elleni fellebbezésükkel.

A délelőtt 11 órakor véget ért gyülést a tagok részére főispán ur által Zsögödi lakásán adott közebéd követte.

Nyilt levél Dr. Bodor Tivadarhoz,

a ki junius 5-én az erdélyi gazdák értekezletén Sepsi-Szentgyörgyön „Háromszékvármegye hitelviszonyai, különös tekintettel a földhitelre" czimen értekezletet tartott.

Kedves Barátom!

Sajnálom, hogy az egyházkerületi értekezlet miatt azon az értekezleten személyesen meg nem jelenhettem azért is, hogy okuljak, de azért is, hogy épen nevezett fejtegetésedbe becsuszott egy pár tévedésedre személyesen meg nem tehettem észrevételeimet. Veled szemben mindig szivesen veszem fel a harczot, mert tudom, hogy még ha tévedsz is intenczioid önzetlenek.

Nem terjeszkedem ki az egész értekezésre. Elismerem, hogy átlag nagy tudással és utánjárással állitottad azt össze, igen sok életrevaló, üdvös intézkedést javasolsz, különösen a tőkével már rendelkező és részvényt vásárolni képes vagyonosabb osztály részére, de épen a kis emberek javát szolgáló és a nálunk is már jól bevált szövetkezeteket nem részletezed azon elbánásban, melyet ezek megérdemelnének. Pedig ezek jobban rászorulnak és inkább megérdemlik épen a Te jóakaratodat, mint a többiek.

Félek tőle, hogy ha az általad mondottakat szó nélkül hagyom Háromszéken, a már eddig megalakult bereczki, kálnoki, köröspataki, málnási, márkosfalvi, mikóujfalvi, nagyajtai és papolczi hitelszövetkezetek intézői önbizalmukat veszitik el és ezzel nemcsak ők mennének a romlás utjára, hanem a most alakuló félben levő ujabb szövetkezetek is meggondolnák a dolgot.

Összehoztad minden rangu, rendü és minőségü pénzintézetnek a statistikáját, de elfeledted vagy figyelmedet kerülte ki azon körülmény, hogy az általad oly szigoruan birált 1898. évi XXIII. t.-cz. alapján alakult és az országos központi hitelszövetkezet kötelékébe tartozó, fent megnevezett 8 hitelszövetkezetnél, már eddig majdnem 200,000 korona üzletrészt jegyeztek épen azok, a kiknek szerinted nincsen 50 koronájuk és ennek egy jó részét már be is fizették.

Nem féltem a székelyt, még akkor sem, ha az irányadó körök egy bizonyos országos intézménytől őket távol akarják tartani.

Sok garasból lesz a sürü forint és a ki a garasa hasznát nem csak az 5%-on felüli osztalékban látja, az ilyen szövetkezet alapitásához hozzá fog járulni.

Ha Háromszéken eddig több mint 3000 üzletrészt jegyeztek egyszerü székely atyámfiai egy rövid év alatt, akkor a mikor az intézők ezt nem akarták, ez nem annak a bizonyitéka, hogy nem kell a szövetkezet, hanem épen annak, hogy Háromszéken szükséges és hiányt pótol.

Persze, ha ugy magyarázzuk meg a dolgot a székely népnek, hogy olyan ember jegyezzen 50 koronát, a kinek nincs és olyan ember vállaljon még 200 korona erejéig felelősséget, a kinek nincsen és ezzel szemben minden fedezet nélkül 37 korona 50 fillér hitelt nyujt a szövetkezet, akkor bolondot tenne mindenki, a ki egyetlen üzletrészt is jegyezne. De a dolog nincs igy. Az egész országban több mint 400,000 szövetkezeti üzletrész van jegyezve és a jegyzett üzletrészek majdnem 25.000,000 koronát felülmulnak és be is fizettek ezek a kis egyedek majdnem 10.000,000 koronát, a mai napig. A két számitás között valami hiba kell, hogy legyen.

A hiba pedig nem az én számitásomban van.

Azt a bizonyos maximalis 15% hitelt nem azon kulcs szerint számitja ki sem az Országos központ, sem az egyes hitelszövetkezet, a melyik kulcsot Te használsz. Nem az egyes egyén által jegyzett üzletrészt érti sem a törvény, sem az alapszabály, hanem az egy szövetkezet keretén belül az összes tagok által jegyzett összes üzletrészek összes értékének 15%-át kaphatja egy tag. És hogyha egy családból többen is tagok férj, feleség és nagykoru gyermek, mindenik 15% külön hitelt igényelhet.

Egy példa szegészet jobban megvilágositja.

Alakul egy szövetkezet 200 taggal; egy üzletrész értéke 50 korona, a 200 üzletrész értéke less 10,000 korona. Egy tagnak hitel igénye ennek 15%-a vagyis 1500 korona, ha felesége is tag ugy 3000 korona.

Ez egy egyénnek, mind addig mig az üzletrészek száma nem szaporodik, maximális hitel igénye.

Ezzel szemben még az az előnye is megvan az illető falunak, mert legjobb falunként külön-külön alakitani, hogy $5^1/_2$%-nál több kamat a faluból semmi szin alatt ki nem megyen. A többlet az adósok, az üzletrészesek és kezelők között otthon oszlik meg.

Épen a Te előadásodból a sorok között olvasom, de másoktól is tudom, hogy a kamatláb épen Háromszéken magas. Kis kölcsönöknél kamat költség, jutalék, óvatolás és más ehhez hasonló czimeken az adós átlag 15%-ot is fizet.

Már most tegyük fel, hogy egy hitelszövetkezet tagjai 100.000 korona kölcsönt igényelnek összesen, ez a szövetkezet utján 5500 koronáért falujokba érkezik. Eddig ezért a takarékpénztáraknak és más intézetnek, a közvetitőknek és egyebeknek évenként kiment falujokból több mint 15.000 korona.

Tehát 10 év alatt ugyanannyi mint a fenti tőke, a mi a falu népére nézve teljesen elveszett.

Tiz év alatt tehát a szövetkezet utján a kamat és költség differencziából törleszthető a tőke tartozás egészben.

Nem tudom, honnan vetted, hogy a szövetkezetekbe takarékbetéteket 5%-ra nem adnak. A meglevő hitelszövetkezeteknél eddig összesen több mint 11.000.000 korona takarékbetét gyült össze. Maga Torontál vármegye árvaszéke 700.000 koronát helyez betétül a hitelszövetkezeti pénztárakba. Sőt ha jól körülnézünk a Háromszéki meglevő hitelszövetkezeteknél is már több mint 60.000 korona takarékbetét nyer gyümölcsöző elhelyezést.

Ez az igaz képe a hitelszövetkezeteknek.

Azt mondod továbbá, hogy a hitel formája a váltó a szövetkezeteknél is.

Ha ezt a formát gyakorolják a háromszéki hitelszövetkezetek tévedésben vannak.

Kolozsvár csak kereskedelmi város Sepsi-Szentgyörgyhöz és Háromszékhez képest. Öt hitelszövetkezete van mintegy 5000 taggal. Ezek közül csak egyetlen egy fordul néha-néha a váltóhoz, a melyik ipari hitelszövetkezet. A másik négy tagjai még a váltót sem tudják kiállitani. Kötvénykölcsönt élveznek és pedig rendszerint törlesztő kölcsönt 5—10—15 és 20 évre és pedig ugy, hogy az adósnak joga van rövidebb időközökben is törleszteni ha tud, de a szövetkezet tőle, ha pontosan fizet félévenként, csak a szabályszerü törlesztési hányadot követelheti. Sőt tovább mennek a kolozsvári hitelszövetkezetek. Heti és havi törlesztésre is adnak kölcsönt.

Nem egy házat vettek meg már a kolozsvári munkások, a kik évente átlag 150 korona lakbért fizettek, hogy heti négy koronával törlesztik a megvett ház vételárát, melyet a szövetkezet előlegezett és 8—10 alatt legalább egy tisztességes otthona van, a melyik a sajátja.

Igy kell felfogni és igy kell kezelni a hitelszövetkezetet és akkor nem fogja senki egyik legjobb, a népjavát leginkább szolgáló törvényünk revizióját követelni.

Még csak egyet — és azzal be is végzem reflexióimat — és ez az, hogy azok a szövetkezetek, melyek ipari érdekeket is szolgálnak, a törvényben körülirt kedvezményen felül még teljesen kamatmentes állami hozzájárulásban is részesülnek, a mi a szükséghez képest 10—15—20—30.000 koronát is tesz ki, tehát még egy ok, hogy hitelszövetkezeteket alapitsanak mindenütt, de legfőképen ott Háromszéken, hol ez által az ipar pártolást is eszközölni lehet.

Ne vedd tőlem az ügy érdekében hozzád intézett levelemet rossz néven, győződjél meg állitásaim valódiságáról, nézzél Háromszék vármegyében körül, nem hiszem, hogy ne kapjál ott is legalább 30 központot, a hol a szövetkezeteket meg lehetne alapitani és ezzel ha ezeket megalapitod az ügy érdekében tette nyilt levelem teljesen honorálva lesz.

Alapitsunk tehát Háromszéken hitelszövetkezeteket, minél többet.

Igaz barátsággal maradtam.

Dr. Gidófalvy István.
kir. közjegyző.

A párisi világkiállitásra utazók figyelmébe!

Páris, 1900. junius 5.

Junius 4-én kelt legutóbbi levelemben*) leirtam, hogy a „Palais du Costume" hajviselet kiállitásán „inkább a gyönyörüséges, szép viasz arczokba gyönyörködtem, mint a frizurájukba". Azt is mondtam, hogy: „szerettem volna életet lehelni beléjök, de lehetetlen, nem vagyok Zeusz". Most még azt teszem hozzá, hogy: Kedvükért szivesen vállalkoznék Prometheusz szerepére, de — sajnos — nem tudom, hogy hol tartja az öreg Isten az élet tüzét.

Prometheusz szerepe helyett most egyenlőre másra vállalkoztam: reklámot csinálok tizenkét bohém fiu vállalkozásához.

Mindig borzadtam attól a gondolattól, hogy tollamat reklám czéljából bárkinek is bérbe ad-

*) Lásd lapunk más helyén. Szerk.

jam, most azonban sokkal nemesebb a czél, sem hogy visszariadjak e lépéstől.

A Párisba özönlő idegenek több mint valószinü, hogy elvesztik fejőket ebben a nagy sürgavarban. Ezt szemmel láthatólag tapasztaljuk. Nem elég itt a franczia nyelv tudása, a város ismerete nélkül a kellemetlenségek egész sorozata zudul az idegen nyakába, ha csak nincs egy lelkiismeretes vezetője.

Ezek a kalauzok „quide" néven ismeretesek Párisban. Nem akarom egy általában elitélni ezeket az embereket, de tapasztalat szerint rendszerint jól megsarczolják az idegent. Egy napra 20—25—30 frankot és ellátást kérnek. Magyarul persze egy se beszél, legföljebb csak németül, lelkiismeretesnek pedig épen nem mondhatni őket. —

Nos hát ezeknek az embereknek karmai közül óhajtja kimenteni a párisi világkiállitásra jövő honfitársait tizenkét nagyobbára fiatal festő művész és szobrász növendék, továbbá egyetemi hallgatók és egyébb főiskolai hallgatók szövetkezetek, a kik már évek óta tartózkodnak Párisban, a várost a minden nevezetességeit, a világkiállitást jól ismerik, francziául pedig folyékonyon beszélnek. Valamennyien uri emberek, a kiknek nem az a czéljuk. mint ami a hivatásos quideké, hogy megkopasszák az idegent. Felényinél kisebb honoráriumért készek a Párisba érkező magyar honfitársaikat napokig el kalauzolni, az esetben, ha az egyiket hivatása napközben visszatartja a kalauzolástól, ugy egy másiknak adja át.

Hogy mennyire tisztességes és nem pénzvágyon alapuló e vállalkozás, mi sem mutatja jobban, mint az, hogy bárkit, ha azt levélben előre bejelenti a vonatnál várja egy kiküldött, már előzőleg előnyös áru szállodát keresnek az érkező számára (Párisban most is van olcsó és jó szálloda, csak tudni kell, hogy hol) s ide kalauzolja. A szállodán okvetetlen 50% nyer ez által az idegen. Nem sorolhatom elő azt a számtalan előnyt, a melyet e fiatal emberek kalauzolással nyujtanak honfitársaiknak. Én részemről csak a legmelegebben ajálom mindenkinek, hogy az idegen quidektől óvakodjék s inkább e fiatal emberek kalauzolását vegye igénybe.

Szivesen vállalkoztam felszólitásukra, hogy levelemben reklámot csinálok nekik, mert tudom, hogy azok, a kiknek ez által egy pár frankot szerzek félig, meddig reá vannak utalva s mivel ezek mind művész növendékek s felsőbb iskolai hallgatók, egy nemesebb czél is lebegett előttem, őket az élet küzdelemben (a mely e nagy világvárosban terhesebb) segiteni.

Mindazok, a kik igénybe óhajtják venni e fiatal emberek kalauzolását s azt a sok előnyt, a melyet ők szerény igény mellett nyujtanak keresenek fel engem leveleikkel (Páris, Rue de L'Hotel de Ville 72. I. etage. l'hotel Lobau) egy 25 krajczáros bélyeg csatolásával, készségesen válaszolok s több felvilágositást is nyujthatok a bizalommal hozzám fordulóknak.

Még csak azt ohajtom megjegyezni, hogy e fiatal emberek közül egy pár Londont is jól ismeri, angolul is beszélnek s a ki talán Londonba is át akar rándulni szintén rendelkezésükre állanak.

Karácsonyi Aladár.

KÜLÖNFÉLÉK.

— ***Doktorrá avatások.*** *Folyó hó 16-án avatták a kolozsvári Ferencz József tudomány egyetemen Wasylkievicz Viktort a csik-somlyói róm. kath. főgimn. jeles képzettségü fiatal tanárát a bölcsészet tudományok — és csik-karczfalvi Szekeres József kolozsvári hitoktatót a kanonjog doktoraivá. Az uj tudoroknak őszinte szivből gratulálunk.*

— **A községi közigazgatási tanfolyamok.** A képviselőház folyó hó 13 iki ülésében letárgyaltatott és elfogadtatott a községi közigazgatási tanfolyamokról, vagy is a jegyzői kvalifikáczióról szóló törvényjavaslat, melyhez a közigazgatási bizottságban az a módositás adatott volt be, hogy a tanfolyamokon csak érettséget tett egyének vehetnek részt. Ezt a módositást azonban a képviselőház mellőzte s az eredeti szövegezést fogadta el, melynek értelmében a tanfolyam hallgatóiul felvétetnek azok, a kik a középiskola 8-ik osztályát elvégezték. Mert a törvényhozás meggyőződése szerint a községi és körjegyzői pályához a főgimnázium, vagy a főreáliskola 8-ik osztályának elvégzésén felül még az érettségi vizsgálatnak is kötelező meghivánását sem közszolgálati, sem tanügyi szempontból kellően megokoltnak nem találta. Ennek az uj törvénynek czélja ugyanis a közigazgatás fokozatos fejlesztése végett a községi és körjegyzők minősitésének emelése és pedig inkább gyakorlati és szakszerűségi alapon s igy minősitési feltétel gyanánt elég a 8 osztály, a mi mellett a szakszerű kiképzés a tervezett tanfolyamokon és a gyakorlatban majd megszerezhető.

— **Kinevezés.** A csik-szeredai kir. törvényszék elnöke Csiszér Gergely napidijas hivatalszolgát III-od osztályu rendes hivatalszolgává nevezte ki.

— **Állásától felfüggesztett Polgármester.** Udvarhelymegye közigazgatási bizottsága folyó hó 13-án tartott ülésében Dr. Gyarmathy Dezső polgármestert állásától való felfüggesztés mellett fegyelmi kereset alá vonta. A felfüggesztésre Hollaky Arthur főispán azon a bizottsághoz tett bejelentés adott okot, hogy Udvarhely város nevezett polgármestere, tehát a főispánnak egy közszolgálatban álló alantos tisztviselője őt, a főispánt, meggyanusitó hirlapi czikket irt és adatott közre. A bizottság gróf Lázár Ádám főjegyzőnek a felfüggesztésre vonatkozó inditványát egyhangulag fogadta el s a főispánnak egyuttal jegyzőkönyvileg bizalmat szavazott. A neheztelt hirlapi közlemény vallási kérdések feszegetésével s a főispán személye elleni gyanusitásokkal foglalkozott.

— **Az érettségi vizsgálatok** a csik somlyói főgimnáziumnál folyó hó 12-én véget érvén, az eredmény fényes tanubizonyságot tett ezuttal is főgimnáziumunk életképességéről és a tanári testület odaadó munkásságáról és hivatásának betöltéséről. A főgimnázium fennállása óta ezuttal a legtöbb, vagyis 36 maturáns állott érettségi vizsgát, kik közül érettnek nyilvánittatott 27 fiu, visszautasittatott egy évre három és 3 hóra 6 s ez utóbbiak egy-egy tantárgyból kik szintén a tovább haladók közzé számithatók.

— **Tanképesités.** A csik-somlyói tanitóképezdén e hó 13-án befejezett tanképesitő vizsgálatok szintén igen jó eredményt mutattak fel. Vizsgát állott 22 rendes és magán tanuló, kik közül kitűnő sikerrel 3 és jó eredménynyel 16 on képesittettek, hárman pedig 2 hónapra visszavettettek. Ez az eredmény eléggé mutatja Püspök Ur Ő Méltóságának azt a helyes intézkedését, melylyel a 4 ik évfolyam beállitását elrendelte s a képezdét gyakorló-iskolával hozta kapcsolatba. A vizsgák Gergely Ignácz gyulafehérvári kanonok, egyház kerületi tanfelügyelő jelenlétében folytak le, s azokon Szabó Géza kir. tanfelügyelő is részt vett.

— **A határszorosok őskori történetének kutatása.** Értesülésünk szerint Téglás Gábor egyik hazai regészünk, mint az erdélyi kárpát egylet és a magyar tudományos akadémia tagja adatokat akarván szerezni a keleti határszorosok őskori történetéhez, a nyári szünidő alatt a bodzai szorostól fel a radnai szorosig terjedő határszéli vidékeket befogja utazni s kiterjeszti figyelmét a néprajzi tárgyak gyüjtésére is.

— **Évzáró vizsgák.** A csik-szeredai gazdasági irányu felsőnépiskolában az évzáró vizsgák f. hó 19-én tartattak meg Bocskor Béla iskolaszéki kiküldött jelenlétében, igen szép eredménynyel. 20-án magán vizsgák lesznek.

— **Uj felügyelő bizottsági tagok.** A csik-szeredai takarékpénztár részvénytársaság f. hó 10-én délután 3 órakor tartott rendkivüli közgyülésében, felügyelő bizottsági tagokul a halálozás illetőleg lemondás által megüresedett helyekre Fejér Sándor főszolgabiró és dr. Filep Sándor kórházi főorvos választattak meg.

— **Záró ünnepély.** A csikszeredai polgári leány iskolában f. hó 24-én délután 3 órakor évzáró ünnepélyt tartanak a következő műsorral: 1. Huber K. nemzeti zászló. Az intézeti énekkar. 2. Riszner J. zenebimbók Zongorán Antal Róza és Mühlfay Juczika. 3. Streaborg. Paradicsomi virágok. Zongorán: Papp Margit és Minier Erzsike. 4. Szavalat. Nagy Etelka I. oszt. tanuló. 5. Behr. Terzpolka. Zongorán: Éltes Judit és Sándor Margit. 6. Meyerbeer. Hölgyek kara a hugenottákból. Az intézeti énekkar. 7. Szavalat Mihály Juliska II. oszt. tanuló. 8. Hummel. Szánposta. Zongorán: Nagy Irén és Bogády Ilona. 9. Verdi. Guzman J. operából: Báljeleneti kar. Az intézeti énekkar. 10. Balányi J. Scherzo Zongorán: T. Nagy Miczike. 11. Szavalat. Péter Erzsi III. oszt. növendék. 12. Mihály Ig. Cserebogár. Ábránd. Zongorán: Mihály Juliska. 13. Népal-egyveleg. Az intézeti énekkar. 14. Bánk-bán 2 kézre játsza Helvig L. 15. Szavalat. Pál Lujza IV. oszt tanuló. 16. Berlioz. Rákóczy induló. Zongorán: Mühlfay J., Mihály J. és Nagy Mariska. 17. Kutschera be teg gyermek álma. Éneklik: Helvig Lotti, Leslyán Erzsike, Nagy Mariska, Kápálb Katinka. Kristó Juliska és Nagy Etelka. 18. Bucsuzó. T. Nagy Miczike IV. oszt. tanuló.

— **Szövetkezeti közgyülés.** A csikszeredai hitelszövetkezet folyó hó 17-én tartotta meg rendes közgyülését a városház nagy termében. A közgyülést Lakatos Mihály igazgatósági elnök vezette, a tagok közepes számmal voltak jelen. Az előterjesztett zárszámadás igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések elfogadtattak s a felmentvény az igazgatóság és kezelő tisztviselők részére megadatott. Két lemondott és 4 kisorsolt igazgatósági tag helyett az igazgatóságba beválasztattak: Ifj. Rancz Ignácz, Ifj. Hajnód János, Ifj. Dávid János, Rancz Lőrincz, Orbán Gáspár. Felügyelő bizottsági tagokká meg választattak: Péter István, Laczina Károly, és Veress Lajos ezzel a tárgysorozat kilévén meritve elnök a gyülést bezárta. Közgyülés után az igazgatóság alakult meg. Elnökké ujolag Lakatos Mihály gazdasági iskolai tanár választatott meg egyhangulag.

— **A csikszeredai kir. törvényszéknél** az 1900. évi junius hó 22. és 23-ik napján az 5. számu tárgyaló teremben megtartandó büntető tárgyalások jegyzéke. Junius 22-én d. e. 9. 1., 1815. Miklós János sikkasztás büntette. 2., 1314. Vajdos Szerafin sulyos testisértés büntette. 3., 1340. Csiszár Áron és társa lopás büntette. 4., 1597. Poro György hatóság elleni erőszak. 5., 1590. Sárig György Istváné lopás büntette. Junius 23-án d. e. 9. 1., 1400. Botár Mihály Péteré gond okozott sulyos testi sértés. 2., 1408. Tankó Balázs sulyos testi sértés. 3., 1380. Schuller Gyula hivatalos hatalommal való vissza élés végett.

— **Uj tanitónőképző-intézet felállitása a Székelyföldön.** A kultuszminiszter az erdélyi részekben egy második tanitónőképző-intézet létesitését határozta el s azt Sepsi-Szt-Györgyön állitja fel. A miniszter eme nagyjelentőségü határozatát Háromszékmegyében általános örömmel fogadták, mert az ott elhelyezett kisdedovónő képző-intézet nem felelhetett meg a hozzáfüzött várakozásoknak, minthogy a már eddig fölös számban képesitett ovónők megfelelő kisdedóvók hiánya miatt állomáshoz nem igen juthattak. A miniszter az uj tanitónőképző-intézet I-ső osztályát már a folyó év szeptember havában ohajtaná megnyitani s utasitotta is Háromszékmegye tanfelügyelőjét, hogy ezirányban a várossal és vármegyével kezdje meg s lehetőleg rövid idön fejezze be a szükséges tárgyalásokat. A tanitónő-intézet részére a háromszékmegyei tanalap tulajdonát képező alsó sétatéri épületeket fogják minden valószinüség szerint átalakitani, a honnan két év alatt a méntelep uj helyiségébe fog átköltözni. —

— **Tüzoltói tiszti tanfolyam.** A budapesti önkéntes tüzoltó testület most már kilenczedik izben folyó évi julius 22-től augusztus 10 ig terjedő tüzoltó tiszti szaktanfolyamot fog nyitani, melynek czélja, hogy a vidéki városoknak, nagy és kisközségeknek, továbbá a vidéki önkéntes tüzoltó testületeknek és községi kötelezett tüzoltóságnak mód és alkalom nyujtassék arra, hogy küldöttjeiket, illetőleg önmagukat a tüzoltói szakismeretekben elméletileg és gyakorlatilag kiképeztessék, tüzoltóságok szervezésére, begyakorlására és vezetésére alkalmasokká váljanak. A kevésbé tehetős községek vagy tüzoltóságok által kiküldendő tanfolyam hallgatók közül 25-öt a testület dijtalan csoportos laktanyaszerü elszállásolásban fog részesiteni s gondoskodik arról is, hogy a legkésőbb julius 10-ig jelentkező vidéki tanfolyam hallgatók vasuti ár kedvezménynyel utazhassanak Budapestre és vissza. Ezt a fontos kedvezményt tüzoltó testületeink figyelmébe ajánljuk.

— **Bankett Tölgyesen.** A Gyergyó-Szentmiklósra távozó főszolgabiró, dr. Lázár János tiszteletére f. hó 5 én, szombaton délután, a „Mátyás király" szálló nagy termében fényes bucsubankett volt. A főszolgabiró a tölgyesi járás elöljáróságaitól és testületeitől megelőzőleg leiratban vett bucsut és e hó 2 án fogadta a képviselő testület és az elöljárók bucsu tisztelgését. A szombati banketten megnyilatkozott az a hódolat és szeretet, melyet dr. Lázár János a járás élén és érdekében töltött 16 évi munkássága alatt kivivott, s mely őt mindenütt környezte. Mintegy 65-ön vettek részt a járás tisztviselői és számottevő egyéniségei közül. Pohárköszöntőket mondottak a főszolgabiróra Mülfay Sándor járásorvos, ki főnökét és barátját bucsuztatta, továbbá Mihály Ferencz megyei főjegyző, Balogh Lajos plebános az egyház és iskolaszék, dr. Szilvássy Albert a borszékiek, Csató István vámszedő a tölgyesi vámhivatal nevében. Nyerges Gyula körjegyző Zachariás szolgabirót, Szász Domokos Tölgyesre kinevezett helyettes-főszolgabirót és a határjelölő bizottság „mityimatyimókusait" éltette és felolvasta, a Jelzálog-Hitelbank bucsu-levelét. A távozó főszolgabiró kétszeri válaszában 16 évi működésének és ifju éveinek szinterétől bucsuzott s a megnyilatkozott hódolatot, Hajós mérnök a tölgyesiek vendégszeretetét köszönte s ugyancsak a főszolgabiróra emelte poharát. Dobreán János hollói g. k. lelkész szép hasonlatban emlékezett meg a jelenlevők különféle nemzetiségéről és vallásáról, mint egy koszoruról, mely annál szebb, minél többféle benne a szin és az illat. Lövy Kálmán könyvelő dr. Lázár János főszolgabiró boldogult édes atyjának soha el nem haló emlékéről beszélt, mely ugy lebeg a lakósság szemei előtt, mint a jótékonyság szelleme. A falu ártatlanjai, mondá, a kicsinyek két személyt különböztetnek meg kézcsókkali üdvözlésük által: a papot, ki a lélek malasztját és az orvost, ki a test épségét őrzi A tölgyesi kis gyermekek még egy harmadiknak csókoltak kezet: Lázár Jakabnak, ki az anyagiakban szükölködőknek törülte le sok könnyét, mig közöttük járt. A lakoma hosszasan tartott. Müller bandája késő éjszakáig tartotta vidám hangulatban a társaságot. Dr. Lázár János főszolgabiró 10-én reggel utazott el Szent-Miklósra, hol hir szerint 12-én volt bankett tiszteletére. Tölgyes. 1900. junius 13. Lövy K. István.

— **Véletlen halál.** Csik-Lázárfalva tulajdonát képező vágás névü erdőrészben báró Popper munkásai egyikét, Lakatos János gy.-remetei munkást 1900. junius 18-án reggeli 4 és fél órakor egy levágott fa dülés közben agyonütötte, ki rögtön meghalt.

— **Hirek a székely kiállitásból.** A székelyföldi ipar museumban Marosvásárhelyt elvégezték a museumi osztály rendezését. A kiállitási helyiségek t. i. az előcsarnok három földszinti fülke és az emeleti helyiségek szekrényekkel és asztalokkal fölszerelve késsen várják a kiállitási tárgyakat. Szükség esetén nagyobb tárgyak elhelyezésére a muzeum kertjében ideiglenes födött helyiség készül. Az E. K. E. kiállitását dr. Hankó Vilmos és Radnóthy Dezső fogják elrendezni, kik 20-ika után fognak Marosvásárhelyre érkezni. A közölt terv szerint az E. K. E. csoport kiállitásának központját egy mesterséges barlang fogja képezni önműködő szökőkuttal. E körül palaczkozott ásványvizek piramisai, felül pedig a Székelyföld szebb vidékeinek és fürdőinek fényképei és rajzai helyeztetnek el. Székely szoba. Lénárt Józsefné magyaróli lelkészné székely szobát fog berendezni a kiállitáson. A butorok Szászrégenben készülnek, az asztalnemüt, ágyneműt, függönyöket, csergéket Magyaróról fogják szállitani. Valamennyi himezve lesz régi és ujabbkori székely motivumokkal. Lénártné kifogja állitani a saját varottas gyüjteményét is, körülbelül 80 darabot. Az első küldemény, Csik-Tusnád fürdő igazgatósága már elküldötte a museumba kiállitási tárgyait, melyek között különösen érdekesek a hires fürdőről és vidékéről fölvett képek. A kiállitási tárgyak zöme 20 és 25-ike között érkezik. Népünnepély a kiállitás megnyitásával kapcsolatosan julius 1-én az Erzsébet-Ligetben nagyszabásu népünnepélyt rendeznek. A rendezőség most van alakulóban. A tiszta jövedelmet a kiállitás rendezése czéljaira forditják.

— **A szalmafödelek végnapjai.** A törvényhatóságnak a tüzveszélyes szalmafödelek lebontása iránt mult évben hozott s miniszterileg is megerősitett határozata, a mint látszik igen sok községben nyer már is végrehajtást a kitüzött időre. Ha széttekintünk ugyanis a közeli falvakon, mindjárt szembe ötlik a sok uj födelü épület, mintha azok egy-egy pusztitó tüzvész hamvaiból keltek volna uj életre. Igen nagy az elégedetlenség és panasz a nép között a határozatnak drákói szigorral való végrehajtása miatt, ámbár a törvényhatóságot e tekintetben vád nem illetheti, minthogy a több mint 25 év óta napi renden tartott ebbeli intézkedésének hatályát többször hosszabbitotta meg, hogy a nép annak végrehajtására előkészülhessen, de ha tekintetbe veszszük az általános szegénységet s azt a nyilvánvaló tényt, hogy igen sok község a szalmafödelek helyettesitésére kért faanyagnak talán részben az engedélyezésre hivatott erdészeti hatóságok késedelmes eljárása miatt sem juthatott birtokába, mi miatt a lakósság nagy része a rendeletnek képtelen volt eleget tenni, hinni merjük, hogy ott, hol a fennforgó akadályok igazolást nyernek, a hatóság sem fog rögtönösen preventiv intézkedésekhez nyulni, mert itt lévén a takarodás ideje, a még nem helyettesithetett födelek lehányásával az amugy is szegény gazdák igen érzékeny károsodásoknak néznének elébe.

— **Öngyilkosságok.** Csikdelnei Jartó Antal 27-éves szolgalegény gazdája Bardócz István kozmási plebános csűrében folyó hó 11-én éjjel felakasztotta magát. Az öngyilkos legény a mondott este 10 óráig Szántó Ignácz legény társával a Kelemen István korcsmájában két liter bort fogyasztott el s a közben az ott jelen volt czigány muzsikusok nótájára még vigan tánczolt is és hogy mi vitte öngyilkosságra, azt megállapitani nem lehetett. — Ugyancsak e hó 16-án a rákosi erdőn egy mogyorófa bokorra akasztotta fel magát odavaló Székely János, nős, családos ember, a kit elmeháborodás vezetett a tett elkövetésére. A boldogtalan ugyanis ámbár semmi adóssága nem volt, mintegy három hónap óta folyton azzal tusakodott, hogy neki fel kell akasztania magát, mert az ügyvédek minden vagyonát elvették.

— **EMKE gyufa.** A helyi nagy tőzsdében a már sokszor hirdetett Emke gyufák kaphatók. Mire a közönség figyelmét azért felhivjuk mivel ezen gyufák nemcsak hogy kitünő minőségüek hanem az árából az EMKE javára 5% jár.

Szerkesztői üzenetek.

Szőkés párosan, Csik-Somlyó. Nem szoktunk szenzácziót hajhászni. Nem adjuk közre.

Laptulajdonos:
GYÖRGYJAKAB ÖRÖKÖSE.

Bor-eladás.

Alulirott, elköltözés miatt, 100 hektóliter valódi

Erdélyi boraimat

olcsó ár mellett, az egész mennyiséget, esetleg hordónként is elárusitom.

[132] 1—2 **Kasztner Benjamin.**

NEM HULL A HAJ, NINCS TÖBBÉ KOPASZ EMBER

Szenzácziót kelt a gyógyfűkivonatom, melyet évek hosszu során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggátolni a megkopaszodást.

EXIKÁTOR

1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

Felfedeztem és százszoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után rögtön meg nem szünik a **hajhullás**, **korpaképződés** és mindennemü **fejbőrbetegség**.

Kapható gyógyszertárakban és mindennemű illat- és pipereczikk-kereskedésben.

Főraktár: Török József gyógyszertára, Király-utcza 12. sz. [19] 19–20

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: GÓTH GYULA, illat- és pipereczikk nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Főtér.

Vidéki megrendeléseket utánvéttel azonnal eszközöl:

Egyedüli készitő és széjjelküldési raktára **Dobé Nándor**, uri, női és szinházi fodrász, **Budapest, Nefelejts-utcza 27.**

VERESS SÁNDOR dr.,

megyei tiszti főorvos

orvosi rendelője és fogorvosi műterme

[97] 9–10 **Csik-Szeredában**

Nagy Ferencz dr. házában.

374. vh. szám. 1900. [129] 1–1

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a csikszeredai kir. törvényszék 1900. évi 3068. polg. számu végzése következtében dr. Fejér Antal ügyvéd által képviselt csikszeredai takarékpénztár részv. társaság javára csikszentsimoni Márton Ferencz, Darvas Péter és Geréd Mihály ellen 226 kor. s jár. erejéig 1900. évi május hó 5-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 820 koronára becsült szarvas marhák, lovak és szekerekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csik-szentmártoni kir. jbiróság 1900. évi V. 133/2. számu végzése folytán 226 kor. tőkekövetelés, és ennek 1900. évi febr. hó 6 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 78 korona 07 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Csik-Szt-Simon községben leendő eszközlésére **1900. évi junius hó 27-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csik-Szentmártonon, 1900. évi junius hó 11-ik napján.

Gondos István,
kir. bir. végrehajtó.

Szám 26/900.
tlkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A csik-szeredai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtatónak Miklós Anna férj. Kálmán Istvánné és Miklós Balázs végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén levő csik-szépvizi község határán fekvő a csikszépvizi 641. sz. tjkvben A. †. 1. rndsz. 792., 793/1., 793/2. hrsz. belsőség tértu lajdonjogára, az 1881. évi 60. t.-cz. 156. § d) pontja alapján nemcsak Kálmán Istvánné szül. Miklós Anna, hanem id. özv. Miklós Albert, Miklós Balázs, Miklós Katalin tértulajdonosok jutalékára is 320 koronában a csikszépvizi 2341. sz. tjkvben A. †. 1. rsz. 2262., 2266/2. hrsz. kaszálóra és erdőre 28 koronában, 2. rsz. 7855. hrsz. szántóra 14 koronában, 4. rsz. 8817. hrsz. szántóra 22 koronában megállapitott kikiáltási árban az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a/p alapján nemcsak Miklós Anna végrehajtást szenvedő, hanem Ladó Mihály és neje Miklós Anna járandósága is, a csik-szépvizi 2636. sz. tjkvben A. †. 1. rsz. 7705. hrsz. szántó Balázs Julianna jutaléka is 16 koronában, a csik-szépvizi 2726. sz. tjkvben A. †. 2. rsz. 1134. hrsz. szántóra, nemcsak Miklós Anna végrehajtást szenvedő, hanem Ladó Mihály tértulajdonos jutalékára is 10 koronában, a csik-szépvizi 2727. sz. tjkvben A. †. 1. rsz. 1445/1., 1446/2. hrsz. kaszálóra ifj. Deák György társtulajdonos járandóságára is 12 koronában megállapitott kikiáltási árban, a csik-szépvizi 2729 sz. tjkvben A. †. 1. rsz. 6715. hrsz. szántóra legifj. Deák Elek társtulajdonos jutalékára is 22 koronában, a csikszépvizi 2728. sz. tjkvben A. †. 1. rsz. 5235/1. hrsz. kaszálóra Biró József társtulajdonos járandóságára is 18 koronában, a cs.-szépvizi 2739. sz. tjkvben A. †. 1. rsz. 1564. hrsz. szántóra Miklós Péter társtulajdonos jutalékára is 14 koronában, a csik-szépvizi 3068 sz. tjkvben A. †. 1. rsz. 1159. hrsz. szántóra Miklós Gergely Albertné, Mihály Rózália társtulajdonos jutalékára is 30 koronában, a cs.-szépvizi 3024. sz. tjkvben A. †. 1. rsz. 2261., 2266/3. hrsz. kaszálóra és erdőre 46 koronában megállapitott kikiáltási árban Miklós Gergely Albertné és neje Mihály Rozália járandóságára is, a csikszépvizi 2290 sz. tjkvben A. †. 1. rsz. 562., 564. hrsz. belsőségre 320 koronában, 2. rsz. 795. hrsz. kertre 10 koronában, 3. rsz. 1019. hrsz. szántóra 14 koronában, 6. rsz. 1302. hrsz. szántóra 10 koronában, 10. rsz. 3026. hrsz. kaszálóra 18 koronában. 13. rsz. 5512. hrsz. szántóra 42 koronában, 14. rsz. 5596. hrsz. szántó 40 koronában, 15. rsz. 6245., 6246. hrsz. szántóra 6 koronában, 16. rsz. 6611. hrsz. szántóra 4 koronában, 17. rsz. 7522. hrsz. szántóra 20 koronában, 19. rsz. 7875. hrsz. szántóra 26 koronában, 20. rndsz. 7946. hrsz. szántóra 22 koronában.

21.	„	8218.	„	„	10	„ ,
23.	„	8403.	„	„	36	„ ,
24.	„	8643	„	„	29	„ .

m gállapitott kikiáltási árban ifj. Miklós József (telső), Miklós Terézia, Miklós Zsuzsánna, Miklós Veronika, Miklós Ferencz kisk., Miklós Gergely (Albertné), Mihály Róza társtulajdon sok jutalékára is, a csikszépvizi 273. sz. tjkvben A. †. 2. rsz. 791., 793/2. hrsz. uczára és kertre 34 koronában, 5. rsz. 1216 hrsz. szántóra 4 koronában, 10. rsz. 2011. hrsz. szántóra 6 koronában, 12. rndsz. 2273. hrsz. kaszálóra 12 koronában,

13.	„	2728/3.	„	„	14	„ .
15.	„	4548.	„	„	30	„ ,
19.	„	5597., 5603.	„	szántóra	10	„ ,
20.	„	6244/1.	„	„	10	„ ,
21.	„	6610.	„	„	6	„ ,
22.	„	7324.	„	„	20	„ ,
28.	„	5234.	„	kaszálóra	38	„ ,

ezennel megállapitott kikiáltási árban az 1881. évi LX. t.-cz. 156. a/p. alapján nemcsak Miklós Anna és Miklós Balázs (Albertné) végrehajtást szenvedők, hanem id. özv. Miklós Albert, Miklós Katalin társtulajdonosok jutalékára is elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi julius hó 25-ik napjának délelőtt 9 órakor** Csik-Szépviz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Csik-Szereda, 1900. évi febr. 26-án.

Gecző Béla,
kir. tvszéki biró.

[114] 1–1

327. vh. szám. 1900

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a csikszeredai kir. törvényszék 1900. 2048. polg. számu végzése következtében dr. Bene István ügyvéd által képviselt bükszádi takarékpénztár részv. társaság javára tusnádi Keresztes Károly, Kovács Albert és Sándor Ferencz ellen 240 kor. s jár. erejéig 1900. évi April. hó 17-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 624 koronára becsült lovak, tehenek, szekerek, butorok, bivalytehén stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. jbiróság 1900 évi V. 99/2. számu végzése folytán 240 kor. tőkekövetelés, ennek 1899 évi deczember hó 20-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 48 kor. 58 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Tusnád községben leendő eszközlésére **1900. évi junius hó 26-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csik-Sztmártonon, 1900. junius hó 10-ik napján.

Gondos István,
kir. bir. végrehajtó.

[130] 1–1

Most jelent meg:

A BÜNVÁDI PERRENDTARTÁS
ÉS
MAGYARÁZATA.

1896. ÉVI XXXIII. TÖRVÉNYCZIKK.

I. és II. KÖTET.

IRTA
Dr. PERJÉSSY MIHÁLY,
csikszeredai kir. törv. elnök.

Kapható **Györgyjakab Márton utóda**, könyvkereskedésében Csikszeredában. Egy-egy kötet ára **4 kor.**

Uj üzlet bejelentés!

Alulirott bejelentem a mélyen tisztelt közönségnek, hogy a **Jakab és Társa**-féle üzletet *átvenni akartam*, de abban egy kérlelhetlen hitelező meggátolt s a czéget csődbe kergette s igy szándékom meghiusult.

Könyörgöm a mélyen tisztelt közönséghez kegyeskedjék ***bevásárlásának egyrészét julius 10-én*** a **Jakab és Társa** üzlet közvetlen szomszédságában levő butorraktár helyiségében ideiglenesen ***megnyitandó üzletem részére fentartani.***

Minthogy üzletemet ***készpénzzel*** és ***eredeti kutforrásokból rendezem be*** s nem csak ***kicsinyben,*** hanem ***nagyban*** is szándékom van árulni, következésképpen minőségben és árban a közönség részére nagy előnyt fogok nyujtani.

Ezek alapján ismételten kérem a mélyen tisztelt közönséget saját érdekében is, hogy ***jövő hó 10-ig türelemmel lenni s üzletem megnyitását bevárni kegyeskedjék.***

Alázattal

Leonhardt Vilmos.

[131] 1–1

Most jelent meg:

A németországi

mezőgazdasági szövetkezetek

irta ***Páris Frigyes,*** csik-szeredai kir. ügyész és kapható **Györgyjakab Márton utóda** könyvkereskedésében **Csik-Szeredában.** Ára ***1 korona 20 fillér,*** postán küldve ***10 fillérel*** több.

20%-al olcsóbban

kapható mind eddig, bármilyen alaku és nagyságu

Üzleti könyv

ugy mint **napló-, fő-** és mindenféle **segédkönyvek**, ezen árengedményt teszem abból az okból, hogy minden üzletember olcsón szerezhesse be a szükséges könyveket.

Kész tisztelettel

Györgyjakab Márton utóda.

Pártoljuk a hazai ipart.

Árjegyzék iránti megkeresés Bürger A. Marosvásárhely, sörfőzde, czimzendő.

A székelyföldön sok olyan sör kerül forgalomba mely nem idevaló gyártmány, pedig [76] 11–12

Bürger Albert,

marosvásárhelyi sörfőzdéjében

olyan sör készül, mely bátran vetekedhetik a kőbányaival avagy bármely más külföldi gyártmánynyal. Kérjük annál fogva a nagyérdemű közönséget a székely ipart pártolni és a vendéglőben csakis

Marosvásárhelyi sört követelni.

Rendelmények Bürger Albert sörfőzdéjébe Marosvásárhelyre czimzendők.

Pártoljuk a hazai ipart.

KERÉKPÁROK

már 100 forintért is kaphatók!

Csak is elsőrangu gyárak állandó nagy raktára u. m. „**Schladitz**“ dresdai „**Patria**“ sollingeni, „**Noricum**“ láncznélküli, „**Styria-Puch**“ eredeti, „**Nascott**“, „**Helical-Premier**“ stb. **feltünően olcsó árak, felszerelések.**

Nagy mechanikai műhely!

GROSZ FRIGYES, [127] 1–15

Kolozsvár, Beltorda-utcza „New-York“-szálloda mellett.

A sörüzlet terén 22 éven keresztül kifejtett eredményes müködésem következtében sikerült nekem Magyarország két legelső sörgyárának bizalmát megnyernem a mennyiben a

Dreher-féle és az Első magyar részvény sörfőző

sörgyárak brassói főraktáruk vezetését reám ruházták.

Az emlitett két legtekintelyesebb czégek kitünő hirneve és Brassóban 22 éven át elismeréssel találkozott üzleti müködésem felbátoritanak engem arra, hogy az igen tisztelt közönséget felkérjem miszerint megrendeléseivel engem felkeresni sziveskedjenek a magam részéről biztositom az igen tisztelt közönséget, hogy mindenkor csak a legjobb **minőséget** fogom szállitani.

A legkisebb megrendelés üveges sörnél 50 üveg, hordokban pedig 25 liter.

Kivánatra árjegyzékkel szivesen szolgálok. Teljes tisztelettel

KASZIK ANTAL

BRASSÓ, hosszu-utcza 104.

[121] 3–20

Nyomatott Csik-Szeredában, a lapkiadó Györgyjakab Márton utóda, könyvnyomdájában 1900.